

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CHUYÊN MÔN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CÁC TRƯỜNG TRUNG CẤP HIỆN NAY

ThS. NGUYỄN HỒNG HẢI*

Abstract: Improving the quality of teachers takes time and needs comprehensive study, because this work is still limited. In this article, author proposes five key solutions to enhance the professional quality of teachers in vocational college, comprising of building solidarity and unity; Buiding teams of managers, teacher; Improving the effectiveness of planning; Training teams; Collaborating with related organizations in building teacher teams.

Keywords: Improving the quality, comprehensive study.

Đất nước ta đang trong giai đoạn đẩy mạnh CNH, HĐH, đặc biệt trong giai đoạn hội nhập kinh tế quốc tế như hiện nay thì sự nghiệp GD-ĐT đóng vai trò hết sức quan trọng. Muốn phát triển GD-ĐT, trước hết phải quan tâm đến nhân tài, quan tâm đến đội ngũ giáo viên (ĐNGV) và việc tổ chức bồi dưỡng chuyên môn (CM). Xuất phát từ những quan điểm trên, đối với đơn vị trường học, việc bồi dưỡng CM cho ĐNGV để các thầy, cô giáo có tay nghề cao, trình độ CM vững vàng đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của GD-ĐT là vấn đề mà bất kì người cán bộ quản lí nào cũng phải băn khoăn, trăn trở.

Tuy nhiên, so với yêu cầu thực tiễn hiện nay, công tác này cần phải được đầu tư nhiều hơn nữa, coi đây là công tác trọng tâm của nhà trường, cần nâng cao bản chất chính trị, phẩm chất của người giáo viên (GV), đặc biệt là nâng cao trình độ CM nghiệp vụ, tiếp cận sự phát triển của khoa học công nghệ. Chúng tôi cho rằng, đối với các trường trung cấp (TC), cần chú trọng đến công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao chất lượng CM cho ĐNGV, và chỉ khi nâng cao được chất lượng CM cho ĐNGV thì chất lượng đào tạo trong các trường TC mới có khả năng đáp ứng được yêu cầu của thị trường lao động và nhu cầu người học.

Để có thể nâng cao được chất lượng CM cho ĐNGV trong các trường TC hiện nay, theo chúng tôi cần tập trung vào 05 giải pháp chính:

1. Xây dựng tập thể sư phạm đoàn kết, thống nhất, có kỉ cương, tình thương, trách nhiệm

Sự phát triển của xã hội cũng như sự phát triển của công nghệ thông tin để vươn tới nền kinh tế tri thức đã tác động trực tiếp mạnh mẽ vào GD-ĐT. Một xã hội dựa vào sức mạnh của tri thức bắt nguồn từ sự khai

thác tiềm năng của con người - con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển. Xu hướng toàn cầu hoá tác động và làm thay đổi hàng loạt vấn đề ngay trong bản thân giáo dục, làm cho GD-ĐT cũng phải phát triển không ngừng mới có thể đáp ứng được nhu cầu phát triển của xã hội. ĐNGV là nhân tố quyết định sự phát triển của giáo dục do đó từng giáo viên phải không ngừng học tập, bồi dưỡng để nâng cao trình độ CM, nghiệp vụ mới đáp ứng được yêu cầu phát triển giáo dục.

Muốn nâng cao chất lượng ĐNGV đáp ứng yêu cầu giảng dạy chương trình, giáo trình mới, thực hiện tốt nhiệm vụ năm học và các công việc được phân công, người cán bộ quản lí phải hiểu và nắm chắc đội ngũ của mình từ việc tìm hiểu nhận thức về nghề, mức độ hoàn thành công việc, đặc biệt là ý thức vươn lên trong giảng dạy, sinh hoạt CM, sinh hoạt tập thể. Tìm hiểu về trình độ CM, tuổi tác, điều kiện sống gia đình, điều kiện sức khỏe,... của từng GV để từ đó có kế hoạch bố trí sắp xếp hợp lí.

Tập thể sư phạm là nhân tố quyết định trong việc hoàn thành kế hoạch giáo dục của nhà trường. Một tập thể sư phạm tốt là tập thể có tinh thần đoàn kết, có tinh thần trách nhiệm, kỉ cương nề nếp, tâm huyết với nghề và có mối quan hệ đồng nghiệp giúp nhau cùng tiến bộ và hoàn thành nhiệm vụ. Việc xây dựng được tập thể sư phạm đáp ứng được yêu cầu trong thời đại hiện nay và thực hiện tốt mục tiêu mà Bộ GD-ĐT đã đề ra là hết sức cần thiết, không những cần xây dựng tập thể đoàn kết nhất trí mà còn phải năng động sáng tạo, tiếp cận với khoa học kĩ thuật, công nghệ thông tin trong công tác quản lí, giảng dạy.

* Trường Trung cấp Bách nghệ Hà Nội

Kinh nghiệm cho thấy, ở đâu xây dựng được tập thể sư phạm đoàn kết, có kỉ cương, tình thương, trách nhiệm thì ở đó công tác lãnh đạo sẽ có hiệu quả cao bởi tập thể sư phạm là một tập thể lao động trong lĩnh vực GD-ĐT. Chất lượng đào tạo trong nhà trường phụ thuộc rất nhiều vào trình độ, năng lực của ĐNGV và sự phối kết hợp chặt chẽ giữa các tổ chức trong nhà trường, giữa các thành viên trong nhà trường. Bởi vậy, muốn có một nhà trường tốt, đầu tiên cần phải có một tập thể tốt, một tập thể sư phạm đoàn kết thống nhất, luôn có tinh thần tương thân, tương ái, sẵn sàng giúp đỡ nhau hoàn thành mọi nhiệm vụ do các cấp giao.

2. Xây dựng đội ngũ cán bộ quản lí, GV dạy giỏi là nhân tố quyết định đến chất lượng giáo dục (GD) của nhà trường

Những cán bộ quản lí chủ chốt như Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng, Chủ tịch công đoàn, Tổ trưởng CM, Bí thư chi bộ Đảng, Bí thư Đoàn Thanh niên... có ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng GD-ĐT và sự phát triển ổn định của nhà trường.

Người lãnh đạo là người xây dựng kế hoạch, tổ chức triển khai kế hoạch, kiểm tra, giám sát, tổng kết các chương trình kế hoạch và cũng là "hình ảnh" của nhà trường. Chính vì vậy, những người lãnh đạo phải thường xuyên là tấm gương về đạo đức, học tập để nâng cao trình độ CM nghiệp vụ, trình độ quản lí cho cán bộ GV noi theo.

Đối với việc xây dựng ĐNGV dạy giỏi cần phải chú ý: - Dự giờ thường xuyên, đột xuất các môn học của GV, nắm bắt kịp thời tình hình, chỉ rõ những khuyết điểm để GV khắc phục và xếp loại giờ dạy; - Căn cứ vào CM của GV năm học trước và chất lượng học tập của học sinh, đối chiếu với quy định nghề nghiệp GV TC của Bộ GD-ĐT, xem từng GV đạt ở mức độ nào, từ đó có kế hoạch bồi dưỡng những mặt còn hạn chế của từng GV; - Phân công tổ trưởng CM kèm cặp, giúp đỡ; - Thông qua việc kiểm tra quy chế CM; - Kiểm tra việc thực hiện quy chế CM: về hồ sơ, sổ sách, đặc biệt là giáo án lên lớp hàng ngày; - Tổ chức thanh tra về CM GV, thanh tra toàn diện để kịp thời khắc phục những điểm yếu của từng GV trong quá trình giảng dạy; - Thành lập Ban Thanh tra nhà trường là các đồng chí trong Ban Giám hiệu, các tổ trưởng, trưởng khoa và những đồng chí có nhiều kinh nghiệm trong giảng dạy đã nhiều năm đạt GV dạy giỏi các cấp; - Thường xuyên tổ chức các chuyên đề để GV có cơ hội học tập, trao đổi kinh nghiệm và có căn cứ để đánh giá năng lực CM của từng GV; - Tổ chức thi GV dạy giỏi cấp trường mỗi năm 1 lần. Thi đồ dùng dạy học và tổ chức một số

hoạt động CM khác nhằm tạo không khí thi đua sôi nổi trong toàn trường; - Hàng năm, tổ chức phong trào viết sáng kiến kinh nghiệm cho cán bộ GV, nhân viên toàn trường để cùng nhau học tập kinh nghiệm giảng dạy, công tác tốt trong nhà trường; - Sau mỗi năm học, GV trong trường đặc biệt là ĐNGV dạy giỏi, chiến sĩ thi đua đều nên viết sáng kiến kinh nghiệm để phổ biến những kinh nghiệm của mình trước Hội đồng GD nhà trường để cùng học tập; - Có kế hoạch bồi dưỡng ĐNGV định kì, thường xuyên và liên tục; - Xây dựng nền nếp CM, thực hiện nghiêm túc quy chế CM, trong dạy và học phải phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh, coi trọng việc soạn giáo án, thực hiện nghiêm túc chương trình kế hoạch dạy học.

3. Nâng cao hiệu quả công tác xây dựng kế hoạch

Cán bộ quản lí cần nhận thức được chất lượng ĐNGV quyết định chất lượng giáo dục trong mỗi nhà trường nên phải xây dựng kế hoạch cụ thể, chỉ đạo kịp thời, sát sao, phân công bố trí đội ngũ một cách hợp lí, đúng người, đúng việc. Động viên khuyến khích GV học tập nâng cao trình độ trên chuẩn, tham gia đầy đủ các lớp bồi dưỡng thường xuyên, bồi dưỡng thay sách, tham gia dự án chuẩn nghề nghiệp GV TC chuyên nghiệp, học tin học để nâng cao trình độ CM nghiệp vụ.

Xây dựng kế hoạch năm học ngay từ đầu năm học từ đó triển khai cụ thể kế hoạch cho từng học kì, từng tháng phù hợp với thực tế của trường. Việc phân công nhiệm vụ cho từng GV ở chuyên ngành, tổ bộ môn quyết định chất lượng từng lớp, từng ngành và nhà trường. Trong cùng một ngành, nên bố trí ĐNGV sao cho có GV trẻ, GV có kinh nghiệm giảng dạy nhiều năm, GV đảm bảo về trình độ đào tạo và tay nghề,... để họ có thể hỗ trợ nhau nâng cao chất lượng CM theo yêu cầu của trường.

Kế hoạch cá nhân, tổ bộ môn cần được cán bộ quản lí định kì kiểm tra hàng tuần, tháng, học kì và được thể hiện trong kế hoạch kiểm tra nội bộ.

Căn cứ thực trạng ĐNGV, cán bộ quản lí xây dựng kế hoạch bồi dưỡng GV thường xuyên, học tập nâng chuẩn, bồi dưỡng thay sách, tham gia các dự án liên quan đến chuẩn nghề nghiệp GV TC chuyên nghiệp, bồi dưỡng đạo đức tư tưởng chính trị, lối sống...

Quá trình xây dựng kế hoạch phải đảm bảo các nguyên tắc: - Đảm bảo sự lãnh đạo của Đảng; - Đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ; - Đảm bảo tính liên tục, tính kế thừa; - Đảm bảo tính khoa học và thực tiễn; - Đảm bảo tính pháp chế và linh hoạt.

Bên cạnh đó, trong quá trình thực hiện kế hoạch, cán bộ quản lý cần mạnh dạn đưa ra các quyết định thay đổi khi thấy kế hoạch không còn phù hợp với thực tế hoặc đáp ứng sự thay đổi của chính sách.

4. Đổi mới công tác bồi dưỡng và xây dựng ĐNGV

Để nâng cao chất lượng ĐNGV trong giai đoạn hiện nay, cần tập trung vào những nội dung chủ yếu sau:

Coi trọng công tác bồi dưỡng tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, tri thức nghiệp vụ. Do vậy, ngay từ đầu năm học, tất cả ĐNGV đều được bồi dưỡng lí luận dạy học, học tập các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, đặc biệt là các Chỉ thị, Nghị quyết về công tác GD-ĐT.

Thường xuyên bồi dưỡng nâng cao chất lượng toàn diện cho ĐNGV. Việc bồi dưỡng nâng cao chất lượng toàn diện cho ĐNGV cần phải chú ý đến trình độ đào tạo, nhu cầu bồi dưỡng nâng cao của từng cá nhân thì mới có hiệu quả trong việc nâng cao trình độ CM nghiệp vụ và từ đó có kế hoạch, nội dung, phương pháp bồi dưỡng GV có hiệu quả.

Xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường và điều kiện của từng cá nhân để kế hoạch từ khi đặt ra đến khi triển khai là khả thi nhất. Bồi dưỡng lòng yêu nghề cũng là việc làm cần thiết để nâng cao chất lượng ĐNGV.

Xác định cho ĐNGV rằng chỉ có yêu nghề, tâm huyết với nghề mới có thể phấn đấu trở thành GV dạy giỏi. Khi GV có sự hứng khởi trong nghề nghiệp, toàn tâm toàn ý cho công việc thì họ sẽ yêu nghề, gắn bó với nghề.

Nhà trường cần đáp ứng nhu cầu chính đáng của GV, đồng thời có những chính sách đãi ngộ thoả đáng để GV yên tâm có thể sống được bằng chính nghề dạy học của mình. Đó là yếu tố quan trọng để xây dựng được một ĐNGV tâm huyết với nhà trường.

Ban lãnh đạo, các tổ chức trong nhà trường tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho GV đi học nâng cao trình độ.

Tổ chức, khuyến khích cho tất cả GV tham gia Hội thi GV dạy giỏi các cấp.

Xây dựng quy chế và áp dụng quy trình đánh giá GV TC chuyên nghiệp (Thông tư số 08/2012/TT-BGDĐT ngày 05/3/2012 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT). Chú trọng việc đánh giá phân loại GV thông qua các nhà quản lí, đồng nghiệp và học sinh.

Thực hiện nghiêm túc **Luật GD, Luật GD nghề nghiệp** và Điều lệ trường TC chuyên nghiệp. Xây dựng quy chế và hoạt động của nhà trường, từ đó sẽ nâng cao chất lượng ĐNGV.

5. Phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong nhà trường tham gia xây dựng ĐNGV

Muốn xây dựng ĐNGV trong nhà trường ngày càng vững mạnh, nhà trường cần: - Phối hợp với Chi bộ Đảng, Công đoàn, Đoàn Thanh niên, Ban Nữ công trong việc chăm lo bồi dưỡng cho đảng viên, đoàn viên, GV cả về vật chất và tinh thần; - Vận động đảng viên, đoàn viên thanh niên, đoàn viên công đoàn hoàn thành tốt nhiệm vụ CM; - Làm công tác tư tưởng cho mọi đảng viên, đoàn viên nhận thức được quyền lợi, nghĩa vụ và trách nhiệm của bản thân đối với xã hội và nhà trường; - Trong nhà trường, tổ chức Đoàn Thanh niên cần xác định tiêu chí cho từng đoàn viên là GV trong việc học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ CM nghiệp vụ, hoạt động phong trào; - GV đăng kí các danh hiệu thi đua cá nhân, tập thể để thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị; - Tổ chức khen thưởng cho GV kịp thời, đây cũng là một biện pháp quan trọng để xây dựng ĐNGV. Chỉ khen thưởng kịp thời mới khuyến khích động viên GV thực hiện tốt nhiệm vụ được giao thông qua các hoạt động CM của họ; - Xây dựng quỹ khen thưởng; - Xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ phù hợp; - Để nâng cao chất lượng ĐNGV trong giai đoạn hiện nay, cần phải thực hiện kịp thời các chế độ chính sách tiền lương, ưu đãi, phụ cấp... đối với GV; - Không ngừng chăm lo sức khỏe, đời sống tinh thần cho GV để họ an tâm công tác, toàn tâm toàn ý chăm lo cho công tác GD-ĐT của nhà trường; - Việc bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức nhân cách, năng lực trình độ CM nghiệp vụ cho GV cần được làm thường xuyên, liên tục; - Kết hợp giữa bồi dưỡng tập thể với cá nhân. Đây chính là việc làm cần thiết để nâng cao chất lượng ĐNGV trong giai đoạn mới để không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác đào tạo của nhà trường.

Nâng cao chất lượng CM cho ĐNGV có tầm quan trọng đặc biệt trong việc nâng cao chất lượng GD-ĐT nói chung và ở các trường TC nói riêng. Để làm tốt nhiệm vụ này, cần phải có một ĐNGV vững mạnh, phát huy sức mạnh nội lực, phát triển nguồn nhân lực để thực hiện mục tiêu GD trong thời kì CNH, HĐH. Vì vậy, công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao chất lượng CM cho ĐNGV cần được tổ chức khoa học, nghiêm túc và liên tục trong các trường TC để tạo nên hiệu quả GD-ĐT thực sự, đáp ứng nhu cầu đòi hỏi ngày càng cao của thị trường lao động về nguồn nhân lực. □

(Xem tiếp trang 57)

Công tác GDYTTM cho SV Trường Cao đẳng Văn hóa - Nghệ thuật Đắc Lắc trong những năm gần đây nhìn chung đã đạt được những thành tựu đáng ghi nhận. Tuy nhiên, vẫn còn tồn tại một số hạn chế cần được khắc phục bằng những giải pháp thiết thực. Do đó, để tăng cường công tác GDYTTM cho SV, bên cạnh việc tích cực phát huy những thành quả đã đạt được, khắc phục những hạn chế đã và đang tồn tại, nhà trường cần đẩy mạnh thực hiện một số giải pháp như: xây dựng chính sách xã hội hợp lý, chú ý về nội dung, chương trình giáo dục thẩm mỹ, tổ chức thêm các sân chơi mới và hình thức sinh hoạt mới định hướng giáo dục thẩm mỹ cho SV. Riêng bản thân SV cần tích cực học tập và rèn luyện nâng cao YTTM cho mình. Ngoài ra, cần chú ý đến những yếu tố có ảnh hưởng không kém phần quan trọng trong sự phát triển nhân cách của các em là gia đình, xã hội;

đặc biệt là sự kết hợp giữa giáo dục gia đình - nhà trường - xã hội trong GDYTTM cho SV. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Đỗ Huy (1985). *Cái đẹp - một giá trị*. NXB Thông tin liên lạc.
- [2] Đặng Vũ Hoạt - Hà Thế Ngữ (1987). *Giáo dục học* (tập 2). NXB Giáo dục.
- [3] Lê Ngọc Trà (chủ biên) (1994). *Mĩ học đại cương*. NXB Văn hóa thông tin.
- [4] Phạm Thị Oanh (2009). *Vai trò của con người trong sự phát triển xã hội theo hướng bền vững*. Tạp chí Triết học, số 8.
- [5] Võ Minh Tuấn (2004). *Tác động toàn cầu hóa đến đạo đức sinh viên hiện nay*. Tạp chí Triết học, số 4.
- [6] Phạm Minh Hạc (2010). *Một số vấn đề giáo dục Việt Nam đầu thế kỉ XXI*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [7] L. X. Vygotsky (1995). *Tâm lí học nghệ thuật*. NXB Khoa học xã hội.

Cung ứng nguồn lực đáp ứng...

(Tiếp theo trang 51)

3.2.3. Tăng cường huy động nguồn lực xã hội: Vận động các trung tâm tư vấn tâm lí học đường, các tổ chức hoạt động giáo dục, cơ quan, doanh nghiệp... ủng hộ kinh phí, phối/kết hợp để thực hiện các chuyên đề giáo dục GTS. Ngoài ra, cần huy động sự đóng góp tự nguyện của người dân, các tổ chức chính trị - xã hội tham gia hoạt động TTGD GTS cho thế hệ trẻ, tạo mọi điều kiện thuận lợi để mỗi tổ chức, cá nhân, mỗi gia đình và mọi người dân (trong đó có học sinh, sinh viên) tích cực tham gia vào các quá trình TTGD GTS cho thế hệ trẻ.

Công tác TTGD HTS cho học sinh, sinh viên nếu được đầu tư thỏa đáng về mặt nhân lực, vật lực sẽ mang lại những hiệu quả thực tế thiết thực, góp phần giải quyết mọi thách thức của giáo dục GTS; qua đó, đáp ứng yêu cầu phát triển con người toàn diện mang giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Đặng Quốc Bảo - Vũ Quốc Chung (đồng chủ biên) (2013). *Một số vấn đề lí luận và thực tiễn về lãnh đạo và quản lí giáo dục trong thời kì đổi mới*. NXB Văn hóa - Thông tin.
- [2] Phạm Minh Hạc (2010). *Giá trị học - Cơ sở lí luận góp phần đúc kết, xây dựng hệ giá trị chung của con người Việt Nam thời nay*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [3] Phạm Minh Hạc (2013). *Giáo dục giá trị xây dựng văn hóa học đường*. Tạp chí Đại học Sài Gòn, số 17.
- [4] Vũ Đình Hòe (chủ biên) (2000). *Truyền thông đại chúng trong công tác lãnh đạo quản lí*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [5] Nguyễn Công Khanh (chủ biên) (2012). *Giáo dục giá trị sống và phát triển kĩ năng sống*. NXB Hà Nội.
- [6] Trần Ngọc Tăng (2001). *Vai trò truyền thông đại chúng trong giáo dục thẩm mỹ ở nước ta hiện nay*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

Một số giải pháp nâng cao...

(Tiếp theo trang 44)

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chấp hành Trung ương. *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
- [2] Quốc hội (2005). *Luật Giáo dục*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Quốc hội (2014). *Luật Giáo dục nghề nghiệp*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [4] Quốc hội (2006). *Luật Dạy nghề*. NXB Tư pháp.
- [5] Trần Kiểm (2006). *Tiếp cận hiện đại trong quản lí giáo dục*. NXB Đại học Sư phạm.
- [6] Phạm Minh Hạc (2002). *Giáo dục Việt Nam trước ngưỡng cửa thế kỉ XXI*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [7] Đặng Hữu (2001). *Phát triển kinh tế tri thức rút ngắn quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.